

ších, ponechaných v platnosti prvním článkem zák. čl. XXX:1899, jakož i předpisů novějších, kterážto sbírka byla vyhlášena nař. býv. uh. min. obch. z 25. dubna 1901 č. 24.744, rozhodují o stížnostech a odvoláních stran o nárocích na náhradu škody z důvodu chybné nebo opožděné manipulace (§ 21 bod 1 písm. c) ředitelství pošt a v dalším pořadí min. obch., a jest příslušnost řádných soudů pro tyto stížnosti vyloučena (§ 21 bod 8 cit. vyhlášky). Tím byla správnímu úřadu přiznána kompetence rozhodovati o otázkách soukromoprávních. Ve všech případech však, kde úřad správní podle zákonů o tom vydaných rozhoduje o nárocích soukromoprávních, jest podle § 105 ústavní listiny a podle zák. č. 217/25 straně tímto rozhodnutím dotčené volno po vyčerpání opravných prostředků dovolávati se nápravy pořadem práva.

Vzhledem k tomu jest v tomto případě podle § 3 a) zák. o ss příslušnost nss-u vyloučena.

Č. 10.102.

O b e c n í d á v k a z e z á b a v: * Předvádění obrazů v panoramatu, pokud slouží výhradně účelům vědeckým, vzdělávacím nebo vyučovacím, požívá osvobození od dávky ze zábav podle § 3 č. 1 dávk. pravidel č. 143/22.

(Nález ze dne 27. října 1932 č. 12.214.)

V ě c: Josef S. v O. proti zemskému úřadu v Brně o dávku ze zábav.

V ý r o k: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y: Výměrem z 24. října 1928 zrušila městská rada v O. dosavadní paušalování obecní dávky z panoramy st-lovy a nařídila mu, aby od 1. listopadu 1928 platil dávku ze zábav podle výše vybíraného vstupného. Odvolání st-lovo z tohoto výměru podané a domáhající se osvobození od dávky podle § 3 č. 1 dávk. prav., ježto jde o podnik sloužící výhradně účelům vědeckým, vzdělávacím a vyučovacím, zamítlo městské zastupitelstvo usnesením ze 17. prosince 1928 z důvodu, že mezi podniky výslovně a zejména dávce ze zábav podrobenými uvedeny jsou v § 2 č. 2 dávk. prav. panoramy, aniž se jim dalšími paragrafy cit. pravidel konceduje nějaká výhoda při placení dávky, neb docela se prohlašují za podniky za jistých okolností od dávky ze zábav vůbec osvobozené. Nutno tedy prý panoramy považovati za podniky dávce podléhající.

Další odvolání st-lovo zamítl zemský úřad v Brně nař. rozhodnutím z důvodů rozhodnutí městského zastupitelstva, k nimž podotkl, že určité programy panoramatu nelze od dávky osvoboditi z důvodu, že slouží výhradně účelům vzdělávacím (§ 3 č. 1). Neboť těmto účelům slouží na př. i některá kinematografická představení, a přes to považoval je zákonodárce za podniky dávce podléhající, což zřejmě z toho, že byla teprve vl. nař. č. 15/28 výslovně z dávkové povinnosti vyňata, kterážto změna pravidel byla by bývala zbytečná, kdyby podle úmyslu zákonodárcova měla ona představení býti od dávky osvobozena již na základě své povahy jakožto podniky sloužící k účelům vzdělávacím.

O stížnosti uvážil nss toto:

Nař. rozhodnutí, které převzalo za své také důvody rozhodnutí městského zastupitelstva, jest založeno na právním názoru, že panorámy, třebaž by sloužily výhradně účelům vzdělávacím, nelze od dávky ze zábav osvoboditi, ježto nejsou uvedeny v § 3 č. 1 dávk. prav. jako podniky od dávky ze zábav osvobozené. Tomuto právnímu názoru vytýká stížnost nezákonnost, a to po názoru nss-u právem.

Dávková pravidla (dodatek III vl. nař. č. 143/22) stanoví v § 1 všeobecnou zásadu, že dávku ze zábav jest platiti ze všelikých zábav, vyjímajíc zábavy domácí, a v § 2 vypočítávají pak příkladmo podniky, které sluší považovati za zábavy ve smyslu dávkových pravidel; mezi nimi uvedeny též výslovně panorámy. Předpis § 3 č. 1 dávk. pravidel ve znění vl. nař. č. 15/28 stanoví pak, že dávce ze zábav nejsou podrobeny podniky, jež slouží výhradně účelům vědeckým, vzdělávacím nebo vyučovacím, na př. veřejná musea, umělecké výstavy, přednášky se světelnými projekcemi, filmy, jež jsou censurou prohlášeny za kulturně výchovné, atd.

Ze znění tohoto ustanovení, arg. slova »na příklad«, jasně se podává, že výpočet podniků, jež nejsou dávce podrobeny, ježto slouží výhradně účelům vědeckým, vzdělávacím nebo vyučovacím, není úplně vyčerpávající, taxativní, nýbrž jen demonstrativní, a že zákonodárce zřejmě nechtěl odepřiti osvobození od dávky podnikům jiným, byť i v cit. ustanovení neuvedeným, vyhovují-li zásadní podmínce, že jde o podnik, jenž slouží výhradně účelům vědeckým, vzdělávacím nebo vyučovacím. Podnikem ve smyslu § 3 č. 1 dávk. pravidel nerozumí se tu ovšem vždy celý podnik, t. j. technický soubor prostředků pro pořádání těch kterých produkcí atd., nýbrž po případě jen jednotlivé jeho počiny, které tvoří samostatný celek, na př. jednotlivé produkce, jednotlivé přednášky a pod. Dlužno proto ohledně každé jednotlivé takové produkce uvažovati podle jejího obsahu zvláště, slouží-li výhradně k účelům vědeckým, vzdělávacím nebo vyučovacím.

Za tohoto právního stavu okolnost sama, že určitý podnik — panorama — není uveden mezi podniky vypočtenými v § 3 č. 1 dávk. prav., nevylučuje zásadně, aby podnik ten resp. jeho jednotlivá produkce, program, byl, slouží-li výhradně účelům vědeckým, vzdělávacím neb vyučovacím, osvobozen od dávky ze zábav. Opačný názor, o němž žal. úřad opřel nař. rozhodnutí, nemá tudíž v příslušných právních předpisech opory.

Žal. úřad nemůže se pro svůj názor s úspěchem dovolávati ani toho, že teprve vl. nař. č. 15/28 zařadilo mezi podniky uvedené v § 3 č. 1 dávk. prav. filmy, jež jsou censurou prohlášeny za kulturně výchovné. Z toho nikterak neplyne — jak žal. úřad patrně za to má —, že až do té doby i taková kinematografická představení, která sloužila výhradně účelům v § 3 bodu 1 dávk. prav. uvedeným, podléhala dávce, nýbrž znamená to jen, že filmy prohlášené censurou za kulturně výchovné jest nyní pokládati vždy za podniky sloužící výhradně účelům v § 3 č. 1 dávk. prav. uvedeným a tedy za osvobozené od dávky ze zábav.

Z uvedených úvah plyne, že nař. rozhodnutí spočívá na nesprávném právním názoru a bylo je proto zrušiti podle § 7 zák. o ss.